

Offentliggjort d. 1. marts 2021 på Vidensportalen V.dk

Arne-pension, bankskat og skatteloft over direktørlønninger[©]

*Af advokat (L) Bodil Christiansen, Advotax Advokatfirma
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Skatteministeriet offentliggjorde den 1. februar 2022 et udkast til ny regler om en forhøjet bankskat til finansiering af "Arne-pension". Lovudkastet omfatter endvidere regler om begrænsning af virksomheders skattemæssige fradragsret for den del af medarbejderes løn, der overstiger 7,5 mio. kr.

Aftalen om ny ret til tidlig pension

En af regeringens store mærkesager har været etableringen af en ny pensionsordning for seniorer med mange arbejdsår i bagagen - populært betegnet "Arne-pension". Formålet med ordningen er at give seniorerne mulighed for en værdig tilbagetrækning.

Selve ordningen blev aftalt mellem regeringen, DF, SF og EL i oktober 2020, og den tidligere pension har kunnet opnås fra 1. januar 2022.

Finansiering

Tilbage står spørgsmålet om finansiering af ordningen.

Da aftalen om en ny ret til tidlig pension blev indgået 10. oktober 2020, var der mellem aftaleparterne enighed om, at ordningen skulle være fuldt finansieret.

Med henvisning til den belastning, som corona-krisen havde udgjort for dansk økonomi, var aftaleparterne enige om, at udgifterne til ordningen i 2021 og 2022 hovedsageligt skulle finansieres ved træk på det økonomiske råderum.

Offentliggjort d. 1. marts 2021 på Vidensportalen V.dk

For 2023 skulle finansieringen tilvejebringes bl.a. og vel navnlig ved forøgede skatter. På skattesiden drejer det sig i første række om en ny, særlig selskabsskat på den finansielle sektors overskud - i aftalen betegnet som et "samfundsbidrag" fra den finansielle sektor. Hertil kommer fastsættelse af et loft over virksomheders skattemæssige fradragsret for de "allerhøjeste lønninger", som det anføres i lovudkastet. Disse to beskatnings tiltag omtales nedenfor. Et andet væsentligt bidrag er lagerbeskatning af selskabers ejendomsavancer.

Forhøjet banksskat

Reglerne i lovudkastet fra 1. februar 2022 er naturligvis baseret på aftalen fra oktober 2020 om en ny ret til tidlig pension.

I aftalen var "samfundsbidraget", dvs. den forøgede skat i den finansielle sektor, udset til at skulle udgøre det største enkeltbidrag til finansieringen af den ny pensionsordning - nemlig 1,26 mia. kr. (1,35 mia. i 2022-niveau) ud af de 3,5 mia. kr., som ordningen forventedes at koste fra 2024 og fremefter.

Trods det betydelige økonomiske bidrag til ordningen er dette finansieringselement kun sparsomt beskrevet i den ellers meget udførlige aftale om rettighederne for lønmodtagere efter den ny ordning.

Af aftaleteksten på de 14 sider fremgår således om banksskatten blot, at:

"Den finansielle sektor bidrager til at finansiere en ny ret til tidlig pension.

Aftalepartierne er enige om at indføre en særlig skat på den finansielle sektors overskud som et tillæg til den almindelige selskabsskat. Dermed vil den finansielle sektor bidrage mere til fællesskabet og bidrage med yderligere 1 mia. i 2023 stigende til 1,25 mia. kr. årligt efter tilbageløb og adfærd til finansiering af tidlig pension fra 2024."

Aftalen omfatter således ingen nærmere overvejelser om, hvilke konkrete virksomheder, der må anses for omfattet af begrebet "den finansielle sektor" og – i nær sammenhæng

Offentliggjort d. 1. marts 2021 på Vidensportalen V.dk

hermed – hvordan det forventede skatteprovenu på 1,26 mia. kr. skal opgøres for og fordeles mellem de virksomheder, der i øvrigt må anses for omfattet af ”den finansielle sektor”.

I lovudkastets bemærkninger konstateres da også på samme baggrund, at aftalen om pensionsordningen ikke fastlægger, hvordan den finansielle sektor nærmere skal afgrænses, og videre, at der heller ikke i de gældende skatteregler findes nogen afgrænsning af den finansielle sektor, som vil kunne danne grundlag for afgrænsningen af de selskaber, der vil skulle omfattes af det nye regelsæt.

Ved udarbejdelsen af de regler, der skal udmønte aftalen om finansiering af den ny ordning, har der derfor *på den ene side* bl.a. forestået en større opgave i henseende til afgrænsning af begrebet ”den finansielle sektor”. Havde aftalen til eksempel alternativt omfattet ”byggebranchen” eller ”industrivirksomhederne” fornemmer man lignende afgrænsningsproblemerne. En afgrænsning, der kan koste den enkelte virksomhed dyrt.

På den anden side fremgår af aftalen fra oktober 2020, at ”Aftalepartierne forpligter sig til at stemme for de lovforslag og bevillingsmæssige hjemler, der udmønter aftalens indhold”, men dog således, at ”Udmøntning af aftalen skal drøftes i aftalekredsen”.

Hvem er den ”finansielle sektor”?

Med dette afsæt er det Skatteministeriets forslag i lovudkastet, at den forhøjede skat (samfundsbidraget) skal pålægges de finansielle selskaber, der er underlagt Finanstilsynets tilsyn efter lov om finansiell virksomhed eller de speciallove, der gælder for særlige typer af finansielle virksomheder, alt efter de nærmere regler herom. Det er herved en forudsætning, at disse virksomheders aktiviteter udøves i enheder, som er skattepligtige efter selskabsskatteloven.

Det drejer sig bl.a. om pengeinstitutter, realkreditinstitutter, investeringsforvaltningsselskaber og forsikringsselskaber.

Offentliggjort d. 1. marts 2021 på Vidensportalen V.dk

Videre nævnes i lovudkastet fondsmæglerselskaber, e-pengeinstitutter, betalingsinstitutter, forvaltere af alternative investeringsfonde, ejendomskreditselskaber, selskaber omfattet af lov om et skibsfinansieringsinstitut og forbrugslånsvirksomheder.

Den forhøjede skat skal ifølge lovudkastet som udgangspunkt også pålægges sådanne virksomheder, der ikke har en tilladelse til at drive den pågældende virksomhed, men som efter den lovgivning, de er omfattet af, skal have en sådan tilladelse. Det vil sige, at sådanne virksomheder vil være omfattet af den forhøjede selskabsskat, selv om de måtte have drevet deres virksomhed uden den fornødne tilladelse.

Omfattet af lovudkastet er endvidere begrænset skattepligtige selskaber, som fra et fast driftssted i Danmark udøver en finansiell virksomhed svarende til den finansielle virksomhed i de danske selskaber, der nu foreslås pålagt en forhøjet selskabsskat.

Den forhøjede skat

Med denne afgrænsning af de virksomheder, der foreslås fremover at skulle finansiere samfundsbidraget på de 1,26 mia. kr., har Skatteministeriet vurderet, at skatteprovenuet vil kunne opnås ved en forhøjelse af den effektive skattesats fra de nugældende 22 pct. til henholdsvis 25,2 pct. i 2023 og 26 pct. i 2024 og senere år.

Den forøgede beskatning vil dog ikke blive effektueret ved en "blot" forhøjelse af skattesatsen. I stedet foreslås en model – betegnet faktormodellen – hvor virksomhedens skattepligtige indkomst, dvs. beskatningsgrundlaget, forhøjes ved at multiplicere indkomsten med en faktor, der i 2023 er på 25,2/22 og i 2024 og fremefter er på 26/22. Virksomhedernes skattepligtige indkomst vil med andre ord blive forhøjet med et fiktivt beløb.

Forhøjelsen skal foretages, uanset om den skattepligtige indkomst er positiv eller negativ, dvs. at virksomheden har underskud.

Endvidere fremgår af forslaget, at det er den samlede indkomst i et finansielt selskab, der på denne måde skal "faktorforhøjes" og dermed vil blive pålagt den forhøjede sel-

Offentliggjort d. 1. marts 2021 på Vidensportalen V.dk

skabsskat, uanset om en del af indkomsten stammer fra ikke-finansiell virksomhed. Det er i den forbindelse præciseret i lovudkastet, at et finansielt selskabs udskillelse af ikke-finansiell virksomhed til et særskilt selskab med henblik på at undgå den forhøjede selskabsskat ikke skal betragtes som omgåelse. En bestemmelse, der nok ikke bliver uproblematisk.

Loft over fradragsret for høje lønninger

Som et yderligere bidrag til finansiering af ordningen om en ny ret til tidlig pension aftalte aftalepartierne i 2020, at der skulle fastsættes et loft over selskabers skattemæssige fradrag for ”de allerhøjeste lønninger” i selskabsskatten.

Udgangspunktet er, at virksomheder har skattemæssig fradragsret for lønninger til virksomhedens medarbejdere, uanset om der er tale om pengeløb eller personalegoder, og uanset lønnens størrelse. Reglerne herom er ikke blevet ændret væsentligt gennem de seneste mindst 100 år.

Med aftalen fra 2020 og nu lovudkastet vil virksomhederne fra 2023 og fremover kun have delvis skattemæssig fradragsret for de højeste lønninger.

Efter lovudkastet skal loftet udgøre 7,5 mio. kr. (2022-niveau). Modtager en direktør således en bruttoløn på 10 mio. kr., vil arbejdsgivervirksomheden efter lovudkastet kun have skattemæssig fradragsret for de 7,5 mio. kr.

Stramningen forventes at bidrage til finansiering af ordningen om tidlig pension med 160 mio. kr. (2022-niveau).

Formålet med stramningen er et ønske om at modvirke en skæv lønudvikling for direktører, ansatte m.v. særligt i store selskaber, men efter aftalen og nu lovudkastet omfatter stramningen alle virksomheder, og herunder altså tillige virksomheder drevet i personligt regi.

Offentliggjort d. 1. marts 2021 på Vidensportalen V.dk

Løn og andre ydelser omfattet af loftet

Loftet på de 7,5 mio. kr. årligt foreslås i lovudkastet at skulle omfatte de lønudgifter m.v., der hos modtageren skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst eller skal beskattes som en arbejdsmarkedsbidragspligtig ydelse. Det vil sige, at ethvert vederlag i penge eller naturalier, der kan henføres til personligt arbejde i ansættelsesforhold, herunder også visse former for køberetter og tegningsretter til aktier, foreslås omfattet af fradragsbegrænsningen.

Fradragsloftet skal ifølge lovudkastet gælde på koncernniveau, herunder med henvisning til et ønske om at imødegå omgåelse af loftet derved, at højtlønnede medarbejdere ansættes i flere koncernforbundne selskaber.

Denne del af de foreslåede regler vil nok særligt ramme virksomheder, der virker i tæt konkurrence med udenlandske virksomheder, hvor prisen (lønnen) for personer i ledelsen fastsættes i overensstemmelse med internationale standarder og med det beløb, der overstiger ovennævnte loft.

— o —